

SENIORHØJSKOLE

Efterår 2024

Kildegården,

Roskilde

FOF
KLOGERE, SUNDERE, GLADERE

23/10 2024

Niels Stensen

Preben Hartmann-Petersen

Den verdensberømte danske videnskabsmand Niels Stensens forunderlige livsløb strakte sig fra 1638-1686, hvor han nåede ufatteligt meget. Niels kom til verden i et velhavende københavnsk borgerhjem, men døde syg og fattig i den tyske by Schwerin. Han fik sin akademiske uddannelse på Københavns universitet, hvorefter han rejste til udlandet. Hans fagområder strakte sig fra medicin og biologi over geologi til matematik. Han endte i teologien, hvor han opnåede at blive saligkåret – et stort tab for naturvidenskaberne – ikke blot i Danmark, men også internationalt

30/10 2024

Fra Lincoln til Trump – historien om USA's Republikanske Parti

Flemming Ytzen

De færreste tænker over, at Abraham Lincoln, den sejrende præsident i den amerikanske borgerkrig (1861-65) var valgt for det Republikanske Parti. I det 20. århundrede har Dwight D. Eisenhower, Richard Nixon og Ronald Reagan været markant forskellige præsidenter i takt med, at det amerikanske samfund har ændret sig. Donald Trump skiller sig ud fra dem alle. Hvad fortæller de republikanske lederes historie om de forandringer, der er sket i det amerikanske samfund siden borgerkrigen og frem til Donald Trump?

6/11 2024

Giacomo Puccini – musikteatrets sidste mester

Thomas Milholt T. Milholt er cand. mag i musikvidenskab, journalist og forfatter til bl.a. *Manden bag masken - Rossini og hans operaer*

Komponisten Giacomo Puccini (1858-1924) kom til at slutte den store folkelige italienske operatradition, som havde glædet publikum i hans hjemland og hele verden siden begyndelsen af 1600-tallet. Hans værker udgjorde en modpol til Richard Wagners operaer, som var baseret på myter, det store tyske, romantiske orkester og hans brug af ledemotiver. Puccini byggede videre på sit eget lands tradition: Musikteatret med forestillinger, som i stigende grad kom til at ligne skuespil med dramatisk musik, og som tændte følelserne. Foredraget placerer den italienske mesters værker i forhold til den tradition, han skrev sig ind i og følger ham frem til hans sidste opera Turandot (1924). Puccini sluttede sin karriere kun få år før tonefilmen brød igennem og publikum fravalgte Italiens operaer til fordel for Hollywoods film. I løbet af dette foredrag bliver en række centrale klip fra operaerne præsenteret.

13/11 2024

Kunstig intelligens – ny æra for mennesket eller maskinen?

Frederik Lindskov

Moore's lov fra 1965 forudsiger en fordobling af computerens regnekraft hver 18. måned. Loven har vist sig præcis, og i dag udvikler chips og bits sig stadig med denne hastighed. For eksempel, hvis du fordobler et ris korn 40 gange, som svarer til perioderne siden 1965, får du ca. 500 mia. ris korn. Alligevel kom det som en overraskelse, da ChatGPT pludselig kunne tage embedseksamener, foretage kræftscanninger og konkurrere med tekstforfattere. Hvad skete der? Hvorfor gik udviklingen så hurtigt, og hvor vil denne kunstige intelligens føre os? Mod en bedre verden - eller mod afgrunden?

20/11 2024

Selma Lagerlöf – løft blikket for tilværelsens mirakel

Anne Knudsen

Selma Lagerlöf skrev om Niels Holgersen, som rejser gennem Sverige på ryggen af Morten Gase. I 1909 fik hun Nobelprisen i Litteratur og hendes bøger er blevet oversat til 60 sprog. Selma Lagerlöf ville have en uddannelse. Det fik hun! Mod sin fars ønske. Hun levede i en tid, hvor de traditionelle kønsroller kom til debat og man begyndte at tale om hetero- og homoseksualitet. Hun klippede sit hår kort og kæmpede for kvindesagen og kvinders valgret. Hun gjorde sig økonomisk uafhængig og frem til sin død i 1940 levede hun sammen med kvinder. Hun stod ved sig selv og har være med til at bane vejen for kvinders ligestilling.

27/11 2024

Rudolf Tegner – Guddommen og mennesket

Dina Rawat

Den danske skulptør Rudolph Tegner (1873-1950) er kendt for sine monumentale skulpturer i et yderst dramatisk formsprog. Hans brud med den pæne og polerede klassicisme skabte forargelse og hans voldsomme og patos fyldte værker vakte ikke ligefrem begejstring, men blev derimod mødt med voldsom kritik i datidens Danmark.

Tegner stiftede sit eget museum i Dronningmølle, han vidste det var nødvendigt, hvis han skulle gøre sig håb om et eftermæle. Hvad drev ham? Hvad inspirerede ham? Hvad betød tidens dom for hans virke?

Vi vil se på værkerne og forsøge at forstå dem i en kunsthistorisk kontekst.

4/12 2024

Arven efter Djengis Khan. Pest eller Kolera – Det mongolske dilemma

Jan Tvernø

Mongoliet er et af verdens mest sagnomspundne lande. Du har sikkert hørt om Djengis Khan og det store mongolske rige. Måske har du også set filmen om Marco Polos tid ved Kublai Khans hof i Karakorum. Mongoliets størrelse, lave befolkningstal og en landlåst placering mellem Rusland og Kina har særligt siden 1. verdenskrig været en stor udfordring, hvor de usædvanligt hårdføre mongoler konstant har balanceret mellem pest eller kolera som alliance. Et svært valg, som ikke kommer uden modbydelser, men mongolerne er et klogt folk. Befolkningen er splittet om alliancer, men samlet om en stærk national identitet, hvor alle vil på stå, at de nedstammer direkte fra Djengis Khan. Mongoliet er imidlertid meget mere end storpolitik og arven efter Djengis Khan.

11/12 2024

Spanien i middelalderen: Muslimer, kristne og jøder

Miguel Campos

Spaniens forunderlige historie er præget af påvirkninger fra en lang række folk og kulturer. Ikke mindst i middelalderen, hvor maurene på Den Iberiske Halvø skabte en af de mest velstående og blomstrende regioner i verden med sameksistensen mellem muslimer, jøder og kristne.

Foredraget giver et billede af deres samfundsopbygning, forhold til livet, litteratur, arkitektur samt den kulturarv, som er knyttet til de 3 religioner.

16/12 2024 – kl. 14-16. Fællesforedrag i Portalen (adr.: Portalen 1, 2670 Greve)

Struensee – Dronningens elsker, oplysningsmand og diktator

Asser Amdisen

I april 1772 henrettedes Struensee på Trianglen i København. Dermed sluttede en kort og intensiv periode i Danmarks historie, hvor Struensee og Caroline Mathilde med vold og magt forsøgte at gøre Danmark til en oplysningens idealstat samtidig med, at de forsøgte at gøre livet tåleligt for sig selv og for den bindegale Christian VII. Deres historie er blevet husket i utallige bøger, film, balletter og meget andet.

Asser Amdisen var i 2001 den første, som fik fuld adgang til dokumenterne fra skilsmisseprocessen, som førte til henrettelsen i 1772, og han fortæller en historie om, hvordan hoffet var fyldt af nye ideer, gamle forstokkede mænd og et liberalt forhold til sex, stoffer og moral.

*Vi fortsætter succesen og byder endnu engang
velkommen til efteråret på
seniorhøjskolen i Roskilde*

Nævnte datoer fra kl. 10.00-12.45

Kildegården, Oplysningens Hus - lokale 203, (1. sal)

Kildegården 1-15, 4000 Roskilde

Dog er sidste foredrag den 16. december kl. 14.00-16.00 i

Portalen, Portalen 1, 2670 Greve

9 foredrag: Kr. 1.000,-

Hold nummer 46 990

Kontakt FOF på tlf. 5665 5322 - eller besøg os på fof.dk/rogebugt.

FOF
KLOGERE, SUNDERE, GLADERE

FOF forbeholder sig ret til ændringer i programmet i tilfælde af sygdom, lokaleproblemer, lærerønsker eller andet.